

Підволочиська центральна дитяча бібліотека

Серія «Бібліотекарю на замітку»

**(методичні поради бібліотекарям на допомогу по
проведенню літніх читань)**

Підволочиськ 2013

78.39

К

Канікули з книгою : методичні поради бібліотекарям на допомогу по проведенню літніх читань / Підволочиська ЦДБ; укл. О. Лукасевич .- Підволочиськ, 2013 .- 6 с. – (Бібліотекарю на замітку)

Літнє читання - чудовий час для покращення навичок читання у дітей. Активізація читання дітей під час літніх канікул, організація їх змістовного дозвілля – це один з актуальних напрямків роботи бібліотек.

Методичні поради, адресовані бібліотекарям, допоможуть змістовно організувати роботу бібліотек під час літніх канікул.

Укладач – О. Лукасевич

Теплим сонечком зігріте по землі крокує літо.

ЛІТО? У бібліотеці?

Це крутіше дискотеки!

Це свято, це сміх,

Це книжковий світ!

Літні канікули - гаряча пора для бібліотек та бібліотекарів, коли учнів не тільки обслуговують книгою, а й організовують для них цікаве і змістовне дозвілля.

Бібліотека... Це храм мудрості і знань!

Вона має особливу специфіку. Навіть при поверхневому погляді можна визначити суть роботи бібліотекаря. Крім своєї безпосередньої функції, він виконує ще ряд завдань: є водночас і педагогом, і психологом, і режисером, і актором, і літературознавцем... Маючи в своєму розпорядженні книгу як засіб впливу на дитину, бібліотекар органічно вписується в систему виховання «школа – родина».

Дитина через книгу пізнає світ, реалізує свої творчі потреби, естетичні та літературні уподобання. Зусилля бібліотекарів повинні бути спрямовані на те, щоб маленький читач відвідував бібліотеку не тільки як місце обміну книжок, а як храм знань і мудрих думок, а читання стало для нього творчим процесом.

Саме бібліотекарі, вчителі, батьки, вихователі добре розуміють, що без розвитку дитячого читання жодної економічної, соціальної, правової та іншої важливої проблеми вирішити неможливо.

Розпочинаються літні канікули, але в бібліотеки і в книжки канікул немає. Ми повинні пропагувати книгу та читання, організовувати дозвілля для дітей.

Літнє читання - чудовий час для покращення навичок читання у дітей, вважають експерти. Фахівці закликають батьків привчати дітей до читання влітку, тому що завдяки такій корисній звичці дитина не тільки швидше вчиться читати, але й поліпшує загальну грамотність.

Активізація читання дітей під час літніх канікул, організація їх змістовного дозвілля – це один з актуальних напрямків роботи бібліотек. Найголовнішим у роботі є залучення дітей до читання з раннього дитинства, коли саме формується потреба у читанні і виховується любов до книги, і що саме ця категорія - не лише потенційні користувачі

бібліотек, а й майбутні країни. Книги, прочитані в дитинстві, запам'ятовуються на все життя, впливають на подальший розвиток і світосприйняття, формують певні норми поведінки.

В кожній бібліотеці з червня місяця розпочинаються літні читання. Сповістити читачів про це бібліотекарі повинні оголошенням, наприклад:

- «Літо в бібліотеці! Тільки до 1 вересня!
Запрошуємо усіх!
Шановні юні друзі! Протягом літа бібліотека підготувала для Вас...»
- Юний друже!
Запрошуємо Тебе у бібліотеку на ЛІТНІ ЧИТАННЯ!
Пропонуємо книги різної тематики, які допоможуть краще засвоїти навчальний матеріал, розширити кругозір, дадуть гарні знання про навколишній світ, багато принесуть задоволення.
Приходь, відпочива, спілкуйся з друзями!
- Всім-всім!
Оголошуємо про початок літніх читань!
Підчас яких буде: *(опис всі масові заходи, які будуть проведені протягом літа)*
- Увага! Увага! Літні читання! Зустрінемо їх на «Ура»!

Пропонуємо ряд заходів, які можна організувати в бібліотеках під час літніх канікул. Кожна бібліотека, організовуючи такі заходи, повинна поставити собі мету - не просто зацікавити дітей читанням, а зробити так, щоб діти полюбили книгу.

Доречно у бібліотеці організувати книжкові виставки:

- Виставка розваг «Літо - без нудьги!»
- Виставка-подорож «Вітер мандрів кличе допитливих»
- Виставка читацького формуляра «Літо, книга, я – разом вірні друзі»
- Виставка творчості «Книжкове літо: день за днем»
- Виставка-огляд «Книг веселі сторінки»
- Виставка-премєра «Відкрий свою Читалію!»
- Виставка- усмішка «Ліки від позіхання» (книги для прекрасного настрою)
- Виставка-рекомендація «Улюблене читання – літні уподобання»

Виставкова робота повинна передбачити не лише безпосередній показ книг та інших краєзнавчих документів, а й використання багатьох елементів наочності, а саме: макети, моделі, різноманітні предмети, символи, емблеми, що мають відношення до теми виставки.

Для залучення до читання дітей можна розробити бібліотекою спільно з викладачами шкіл, відповідно до шкільної програми за списками позакласного читання рекомендаційні списки літератури «Що читати влітку».

Цікавим буде проведення:

- анкетування "Твоє бачення бібліотеки майбутнього", "Книга через століття".
- Фото робіт, малюнків «Наш вернісаж»

Діти можуть взяти участь у різних конкурсах:

- ✓ Конкурс ерудитів «Юні читай лики»,

- ✓ Конкурс «Що, де, коли, як, чому, хто, з чого?»
- ✓ Конкурси поезії та коротких оповідань.

Бібліотека може запропонувати:

- ❖ Літературні години «Книжкова країна мого дитинства»,
«Книжки бібліотечні
Навчають нас читати.
Наш розум розвивають,
І не дають скучати.»
- ❖ Вікторини «Літературний світогляд»,
«Як звати літературного героя»
- ❖ Літературна подорож «Весь Всесвіт у книзі»
- ❖ Родинне свято «Від родини йде життя людини»
- ❖ Інформ година «Відпочиваємо безпечно»
- ❖ Акція «Бібліотека збирає друзів»
- ❖ Зустріч на журнальній галявині
- ❖ Експрес-малюнок «Малюємо літо» (*малюнок на асфальті*)
- ❖ Тренінг з елементами гри «Хочеш бути здоровим – рухайся!» (українські народні ігри)
- ❖ Літературна гра-подорож «Казкова країна Мудрої книги»
- ❖ Літературна гра «Мозаїка казок»
- ❖ Літературне свято «Скарби дитячої книги»
- ❖ Літературний турнір «Пригоду за пригодою читаймо з насолодою!»
- ❖ Обговорення книги європейських письменників «Євротур літератур»

Серед масових заходів можуть проводитися фестивалі дитячої творчості, вернісажі робіт юних талантів:

- ✓ «Творчість наших читачів»
- ✓ «Світ твоїх захоплень»
- ✓ «Майстерність і натхнення»
- ✓ «Дивовижний світ прекрасного твоїми руками»
- ✓ Майстерня творчих сердець «І на тім рушникові...»
- ✓ Літературний ярмарок книг-саморобок «Улюблені книги моїми руками»

Побувавши в «Місті Журляндія», діти спробували б себе в ролі журналістів, створивши свій журнал, розгадували кросворди, виготовляли книжки - саморобки.

Роботу поєднувати із творчими конкурсними завданнями «Кращий відгук про книгу», «Кращий щоденник читача».

Літом також можна провести й міні – опитування або бліц – опитування: «Я читаю і радію, тому що...», «Моя улюблена книга літа - це ...», «Яку книгу ви читали вчора?», «Читати або не читати влітку?».

В бібліотеках по закінченні літніх читань можна оформити «Альбом літніх вражень», стенд «Найкращий читач літа» або «Лідери читання» на якому представити світлини читачів, що мають високий рівень читання, їх формуляри, або списки прочитаної літератури, а також їх улюблені книги.

«Бібліотека скликає друзів»

Сценарій бібліотечного свята

(Свято проходить перед входом у бібліотеку)

Вхід у бібліотеку прикрашений різнокольоровими стрічками та повітряними кульками.

Звучить пісня «Книжка мишка»

Ведуча 1: Сьогодні у нас незвичайне свято. Його немає в календарі, але воно є в серці й душі тих людей, які люблять книжки.

Ведуча 2: Книга – це світ чарівний та незвичний, Книга – це диво, сповнене краси.

Поринуть у неї, це ж бо так цікаво,
Це справді свято, радість для душі.

Ведуча 1: У книзі звірі мову мають,

Дерева розмовляють, мов живі.

Добро і правда завжди зло долають,

Тому і люблять книгу діти всі.

Ведуча 2. Господиня в цьому храмі *(вказується прізвище та ім'я бібліотекаря)* тож запрошуємо її до слова.

(Бібліотекар розповідає коротко про бібліотеку)

Ведуча 1: За голубими вітьками,

Де скачуть коники баскі,

Десь у дворі під лопухами

Живуть бабусині казки.

Вони зустрічають ранки з птаством,

Дощем напоюють садки,

А вечорами ходять пасти

По небу синьому зірки.

Ведуча 2: І гарно їм у світі жити,

У теплій тиші запашній,

Бо їхній дід — вусате жито —

6

Для них нашіптує пісні,

А їхня мама-біла хмара -

Охороня від спеки їх,

Сестрички — квіти різнобарвні —

Дарують їм веселий сміх.

Ведуча 1: Мудра казко, казко-чарівнице,

Ти даруєш ласку, вчиш ростить пшеницю.
Поведи нас за собою
В світ прекрасний і чудовий.

Ведуча 2: Сьогодні ми казку сюди запросили,
Щоб бачити казочку, слухать гуртом,
А казка десь там заблудила.
Давайте її зустрічаєм разом!

(Виходить казка)

Казка: Вітаю вас, дорослі і малі,
Від всіх казок низенький вам уклін.
Я – казка мудра. Хочу вам сказати,
Що кожен з вас мене повинен знати,
Бо, кажуть, казка вчить на світі жити
Та правду й волю завжди боронити.
Дякую, що ви запросили мене на свято.
Я прийшла до вас не сама, а із своїми друзями казковими
героями.

(Виходять казкові герої)

Мальвіна: Я дівчина Мальвіна -
Подружка Буратіно.
Він – хлопчик незвичайний,
Хоч трішки неслухняний,
Але сміливий. Добрий
І надто вже хоробрий.
Тож варто, мені Мальвіні,
Повчать його постійно.
Сьогодні у нас свято,
Потрібно жартувати!

Буратіно: Я Буратіно – хлопчина малий
Маю в руках я ключ золотий.
З Мальвіною на свято до вас завітали
На вас подивились – себе показали.

Лисичка: Я – Лисичка, я – Сестричка,
Хочу з вами святкувать,
Нашу казку привітатъ,
Всі гуляють, веселяться,
Я ж, сердешна, у бігах.
Хай всі бачать і не кажуть –
Нема правди у ногах!

Буду з вами я дружити
І не їстиму зайців.
Буду дуже скромно жити,
Бо люблю я танці й спів.
Піду краще я на свято,
З вами казку зустрічати.

Гномик: Я веселий гномик
Маю в лісі домик
Під грибком великим
Сушу черевики
Піджачок картатий
Викрою до свята
З звіриною я дружу
Їм в пригоді я стаю
Білосніжку виглядаю
Їй весело заспіваю.

Королева шахів: Добрий день мої дорогі друзі! Я впевнена,
ви всі мене впізнали. Я незвичайна королева – я королева
шахів. Оце ходила-ходила по світу і почула, що тут щось
діється. Коли підійшла ближче, побачила, що у вас свято
казки. Я також не хочу залишатися в стороні, бо дуже-дуже
люблю казки. Чи дозволите мені залишитися з вами?

(Герої вигукують: «Дозволяємо»)

Курчатко: У пташиному дворі
Мене дуже люблять всі

З усіма я тут дружу
При нагоді поможу
Улаштую всім тут свято
Всіх у гості запрошу
І всіх люблю пригощу

(Виходять Червона шапочка і Бабуся)

Червона шапочка: *(співає пісню)*

Якщо довго, довго, довго, якщо довго по доріжці,
Якщо довго по стежинці бігти, тупати й стрибать,
То напевне, то напевне, то звичайно, то звичайно,
Безперечно таким чином можна в школу завітать.

А-а - там навчаються читати,

А-а - і писати й рахувати,

А-а – там цікаво всім завжди.

Я прийшла до вас на свято,

Щоби казку привітати.

Разом я хочу із вами

Веселитись і співати

Бабуся: Добрий день, улюблені звірята,

Добрий день, хлоп'ята і дівчата!

Що за диво сталося із вами?

У нас сьогодні, мої друзі.

Зустріч із казками!

З казки ми потрапили до вас –

У казковий дивовижний час.

Соняшник: На сонечко я схожий і сонечко люблю,

До сонця повертаю голівоньку свою.

Став стрункий, високий, в зелених шатах я,

І золотом убрана голівонька моя.

Білочка: Я білочка маленька

Дуже, дуже чепурненька

До роботи я невтомна

10

Бо страшенно невгамовна
В мене очі, мов горішки
Кожушина хутряна,
Гострі вушка, наче ріжки,
У дуплі живу все я.

Пісня «Про казкових героїв»

(Виступ бібліотекаря під час якого кращим читачам бібліотеки вручено грамоти та подарунки)

Бібліотекар. Не минайте, завітайте у бібліотеку

Тиху, світлу, любов'ю зігріту.

Для всіх двері тут відкриті, Хто вчитись бажає

Не лінуйтеся, заходьте – книга вас чекає.

(На завершення свята казкові герої запрошують усіх на танцювальний марафон та вручають запрошення у бібліотеку)

Підволочиська центральна дитяча бібліотека

*Усміхається здалека
до дітей бібліотека:
— Книги я не продаю,
почитати всім даю.*

Чекаємо на Вас:

вівторок – п'ятниця – 10.00 – 19.00

субота – 10.00 – 18.00

Вихідні: неділя та понеділок

«Треба книги нам читать, щоб загадки відгадать»
(Конкурс на кращого знавця загадок)

- ✓ Хто ходить сидячи? (*шахіст*)
- ✓ Варене тісто з м'ясом? (*пельмені*)
- ✓ Таблетка від безгрошів'я? (*монета*)
- ✓ Його «атестат» зрілості – хвостик? (*кавун*)
- ✓ Яку річ запозичили домогосподарки у стародавніх фараонів? (*фартух*)
- ✓ Місце, де вся сім'я буває разом? (*дім*)
- ✓ На чому любить спати лежибока? (*на боці*)
- ✓ Не цар, а в короні, не вершник, а зі шпорами? (*півень*)
- ✓ Пісня про тварину, яку ненавидів увесь будинок.
(«Чёрный кот»)
- ✓ Що робить кіт учений, коли іде направо? («*песнь заводит*»)
- ✓ Скільки пальчиків у 4 хлопчиків? (*80*)
- ✓ Очі будинку (*вікна*)
- ✓ Яке яйце можна крутити (*варене*)
- ✓ Яка риба у святкові дні одягає шубу? (*оселедець*)
- ✓ Чого в квартирі більше: меблів чи стільців? (*меблів*)
- ✓ Геометрична фігура, розміщена в центрі футбольного поля? (*коло*)
- ✓ Якими були перші книги? (*рукописні*)
- ✓ Син вівці? (*ягня*)
- ✓ Скільки знаків дії в математиці? (*4*)
- ✓ Як називається число, що складається з чисельника і знаменника? (*дріб*)
- ✓ Найтепліший океан? (*Індійський*)
- ✓ Що можна готувати, але не можна їсти? (*домашні завдання*)
- ✓ Що найперше ми робимо вранці? (*прокидаємося*)

- ✓ Місце, де зустрічаються дві стіни? (*куток*)
- ✓ Дуже тиха розмова? (*шепіт*)

За кожну правильну відповідь учасники отримують фішки. Хто їх найбільше отримає, той стає переможцем конкурсу.

Переможець конкурсу отримує приз та звання «Загадкознавець» із врученням пам'ятної медалі (яку бібліотекар виготовляє власноручно)

Анкета опитування «Читаюча дитина»
Юний друже!

1. Що ти любиш робити у вільний час?
 - ☐ дивитись телевізор;
 - ☐ слухати музику;
 - ☐ спілкуватися з друзями;
 - ☐ читати;
 - ☐ грати у комп'ютерні ігри;
 - ☐ інше
2. Як Ти думаєш, комп'ютер може замінити книгу?
 - ☐ так, користуватися ним зручніше;
 - ☐ ні, книгу ніщо не замінить;
 - ☐ коли як.
3. Ти вважаєш що читання це:
 - ☐ необхідна частина навчання
 - ☐ розвага
 - ☐ даремно втрачений час
 - ☐ спосіб одержання інформації

4. Якщо Ти любиш читати, то які книжки?

- ☐ про природу
- ☐ прогоди, фантастика
- ☐ книги з історії
- ☐ казки
- ☐ про спорт
- ☐ однаково
- ☐ інше

5 Чи є в Тебе вдома книги, які?

- ☐ дитячі
- ☐ для дорослих
- ☐ немає книг
- ☐ тільки енциклопедії, словники

6. Чи багато ти читаєш?

- ☐ 2 і більше книги на місяць;
- ☐ 1-2 книги за півріччя;
- ☐ зовсім не читаю

7. Яку улюблену книгу Ти взяв(-ла) б із собою на безлюдний острів? _____

8. Чи цікавляться Твої батьки тим, що Ти читаєш?

- ☐ так
- ☐ ні

9. Чи користуєшся Ти бібліотекою?

- ☐ так
- ☐ ні

10. Чи достатньо у бібліотеці книг за темою, яка Тебе цікавить?

- ☐ так
- ☐ ні
- ☐ їх немає взагалі

11. Вкажи свій вік _____

Дякуємо за участь!

Рекомендована література

Кульчицька, О. Шкільні свята [Текст] : навчальний посібник ; свята, зустрічі, вечори, конкурси, екскурси / О. Кульчицька .- Т. : Богдан, 2004 .- 156с.

Сьогодні свято! Ч.3 [Текст]: сценарії свят і розваг .- Т.: Мандрівець, 1998 .- 95с.

Шкільні свята та розваги. Ч.ІІ [Текст] .- Т.: Астон, 1998 .- 248с.

Ващенко, А. Подорож у країну Гри [Текст]: Конкурсно-розважальна програма // Розкажіть онуку. – 2007. – № 7. – С. 110–114.

Книга – джерело грамотності, вихованості, всебічного розвитку особистості [Текст] // Шкільна бібліотека .- 2008 .- № 1 .- С.53-56

Райдужне книжкове літо[Текст]: методичні поради з проведення літніх читань школярів у бібліотеці / Тернопільська обласна бібліотека для дітей; уклад. Л. В. Томків. – Тернопіль, 2013. – 8 с.

Тарасюк, Г. Азбука доріг [Текст] : сценарій / Г.Тарасюк // Шкільна бібліотека .- 2012 .- № 9-10 .- С. 125 .- (Готуємось до безпечних канікул)

Яцишин, Д. Турнір книгоманів [Текст]: інтелектуальна гра для учнів 9–10 класів / Д. Яцишин // Шкільний світ. – 2012. – № 39 (жовтень). – С. 11–13.